

**Flora- en faunaquickscan op een planlocatie aan de Papegaaiweg
131 te Wenum-Wiesel**

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Flora- en faunaquickscan op een planlocatie aan de Papegaaiweg 131 te Wenum-Wiesel

Colofon:

Opdrachtgever: E. van IJendoorn Bouw- en Vastgoedmanagement

Tekst en foto's: J.H.S. Rijsdijk MSc.

Rapportkenmerk: R22026-01

Status rapport: Definitief

Datum: 20-02-2023

Contact: Natuurkompas Ecologisch onderzoek & advies
Ugchelseweg 86
7339 CL Ugchelen
06-15383223
info@natuurkompas.nl
www.natuurkompas.nl

© Natuurkompas. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins noch mag het zonder toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd

Natuurkompas is niet verantwoordelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurkompas. De opdrachtgever vrijwaart Natuurkompas voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel.....	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Beleidskader	4
2.1	Inleiding Wet natuurbescherming.....	4
2.2	Soortbescherming.....	4
2.3	Gebiedsbescherming	5
3	Plangebied en werkzaamheden	9
3.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	9
3.2	Geplande werkzaamheden	11
4	Werkwijze.....	12
4.1	Soortbescherming.....	12
4.2	Gebiedsbescherming	12
5	Resultaten en effectbeoordeling.....	13
5.1	Vaatplanten en mossen	13
5.2	Grondgebonden zoogdieren	14
5.3	Vleermuizen.....	15
5.4	Vogels.....	17
5.5	Reptielen en amfibieën	19
5.6	Overige beschermde soorten.....	19
5.7	Samenvatting.....	21
6	Mitigatie en vervolgstappen	22
7	Gebiedsbescherming	23
7.1	Natura 2000-gebieden	23
7.2	Storingsfactoren.....	24
7.3	Effectbeoordeling.....	25
7.4	Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk).....	25
8	Conclusies	27
8.1	Soortbescherming.....	27
8.2	Gebiedsbescherming	28

8.3	Nader onderzoek	28
	Literatuurlijst	
	Bijlage 1 Situatietekening toekomstige situatie.....	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om de bestaande woning en bijgebouwen aan de Papegaaiweg 131 te Wenum-Wiesel te slopen. Op de vrijgekomen locatie wordt een nieuw woonhuis met dependance en bijgebouw gerealiseerd. Vanuit de Wet natuurbescherming is het verplicht om voorafgaand aan dergelijke werkzaamheden het plangebied te laten onderzoeken op mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. Dit vindt plaats in de vorm van een flora- en faunaquickscan.

In een flora- en faunaquickscan worden de (mogelijke) effecten op beschermde dier- en plantensoorten in kaart gebracht. In deze quickscan moet worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot negatieve effecten op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Indien dit niet uit te sluiten is, moet mogelijk nader onderzoek plaatsvinden, mitigerende (verzachtende) maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd worden.

Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Natuurkompas is door dhr. Angelier van E. van IJzendoorn Bouw- en Vastgoedmanagement gevraagd een flora- en faunaquickscan uit te voeren om de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op eventueel aanwezige beschermde dier- en plantensoorten in kaart te brengen. Er wordt hierbij ingegaan op het soortbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming. Ook wordt kort ingegaan op het aspect gebiedsbescherming. Voorliggende flora- en faunaquickscan is gebaseerd op een gebiedsanalyse, beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde plant- en diersoorten en een biotoopinschatting die is gemaakt tijdens een verkennend veldonderzoek.

1.2 Doel

Deze flora- en faunaquickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten komen (mogelijk) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kunnen deze soorten ondervinden door de ingreep?
- Welke negatieve effecten kunnen nabijgelegen Natura 2000-gebieden ondervinden door de ingreep?
- Leidt de ingreep tot negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk?
- Is er als gevolg van de voorgenomen plannen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Is nader onderzoek noodzakelijk?
- Is het treffen van mitigerende maatregelen noodzakelijk?
- Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.3 Leeswijzer

Deze rapportage is ingedeeld in verschillende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt het beleidskader, de Wet natuurbescherming, toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de ligging van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden doorgenomen, waarna in hoofdstuk 4 de werkwijze wordt toegelicht. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en faunaquickscan beschreven en worden de effecten van de voorgenomen ingreep bepaald. In hoofdstuk 6 worden mitigerende maatregelen beschreven waarmee negatieve effecten op beschermde soorten kunnen worden voorkomen. De toetsing aan gebiedsbescherming is beschreven in hoofdstuk 7. De toetsing wordt afgesloten met een conclusie in hoofdstuk 8. Eventuele relevante (verspreidings)literatuur is opgenomen in een literatuurlijst.

2 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op voor de voorgenomen ingreep relevante natuurwetgeving en het natuur- en soortenbeleid van de diverse overheden. In deze rapportage wordt ingegaan op hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk is de soortbescherming vastgelegd. Daarnaast wordt kort het beleidskader voor gebiedsbescherming geschetst.

2.1 Inleiding Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en voegt drie 'oude' natuurwetten samen: de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is de bescherming en ontwikkeling van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Op termijn gaat de Wet natuurbescherming op in de Omgevingswet. De uitwerking van de Wet natuurbescherming is vastgelegd in de Regeling Natuurbescherming en het Besluit Natuurbescherming. De Provincie Gelderland, waar dit project plaatsvindt, heeft de volgende relevante verordeningen en regelingen voor natuurbescherming vastgesteld:

- Omgevingsverordening Gelderland
- Omgevingsvisie Gelderland

De Wet natuurbescherming kent naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) nog drie hoofdstukken die van belang zijn voor ruimtelijke ingrepen. Dit betreft hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (Soorten) en hoofdstuk 4 (Houtopstanden).

2.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) kent een apart hoofdstuk waarin de soortbescherming is vastgelegd. De Wnb kent 4 beschermingsregimes voor soorten:

- art 3.1: bescherming van vogels die onder de Vogelrichtlijn vallen – dit zijn alle vogels;
- art 3.5: bescherming van dieren en planten die in de bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn – ook wel 'strikt beschermde soorten' genoemd;
- art 3.10: bescherming van soorten die worden genoemd in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming - dit zijn deels meer algemene soorten die enkel nationaal beschermd worden en geen bescherming genieten onder Europese regelgeving.
- Algemene zorgplicht zoals verwoord in artikel 1.11.

In de genoemde artikelen is bepaald voor welke handelingen een vrijstelling kan worden verleend van de tevens in dat artikel genoemde verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen uit de Wnb zijn (iets) anders geformuleerd dan de verbodsbepalingen uit de Ffwet. De verbodsbepalingen komen er kortweg op neer dat vogels en andere beschermde soorten niet (opzettelijk) gedood of opzettelijk verstoord mogen worden en dat nesten/voortplantingsplaatsen en rustplaatsen niet beschadigd of vernield mogen worden. Planten mogen niet worden geplukt of vernield. Voor vogels geldt daarbij dat nesten niet weggenomen mogen worden¹.

Daarnaast is de lijst met beschermde soorten gewijzigd: naast de overgehevelde en toegevoegde soorten (vaatplanten, vlinders) is er een groot aantal soorten dat geen beschermde status meer heeft in de Wnb. Dit betreffen voornamelijk vaatplanten en vissen.

Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

¹ De term jaarrond beschermde nesten (met een verdeling in 5 categorieën) is niet in de wet genoemd. Deze uitwerking wordt echter wel door de provincies gevolgd.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.11 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna). Onder de Wnb zal voor deze soorten een ontheffingsplicht gaan gelden, behalve als het bevoegd gezag, de Provincie of ministerie van LNV, door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit. De bevoegdheid voor het verlenen van een ontheffing of vrijstelling wordt overgeheveld naar de provincie².

Voor de ‘andere soorten’ van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de vergunningplicht vaststellen middels een verordening. Provincie Gelderland heeft in januari 2017 de provinciale verordening en vrijstelling gepubliceerd. Voor ruimtelijke ingrepen geldt hierdoor een vrijstelling van de ontheffingsplicht voor een aantal meer algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën in geval van ruimtelijke ontwikkeling. Deze soorten stonden voorheen op tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Zorgplicht soortenbescherming

Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb art. 1.11. Deze plicht houdt in dat een ieder ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

2.3 Gebiedsbescherming

Bescherming van gebieden verloopt over twee sporen, namelijk via de Wnb voor Natura 2000-gebieden en via een planologisch beschermingsregime voor het Natuurnetwerk Nederland, de voormalige EHS (hierna: NNN). Hieronder worden beide beknopt toegelicht.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb richt zich op de gebieden die zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Met deze Europese richtlijnen worden habitats en soorten van Europees belang beschermd. Deze gebieden staan bekend als Natura 2000-gebieden. Naast beschermde Natura 2000-gebieden was er vroeger ook sprake van Beschermde Natuurmonumenten. Deze zijn niet meer als zodanig beschermd en zijn, indien zij niet zijn opgenomen in een Natura 2000-gebied, al dan niet onder het NNN geschaard en als zodanig planologisch beschermd.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen (of momenteel nog zijn aangemeld), te voorkomen, bepaalt de Wnb dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op opstandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden niet mogen plaatsvinden zonder vergunning (conform artikelen 2.7, 2.8 en 2.9 van de Wnb). In Aanwijzingsbesluiten wordt door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de bescherming van de Natura 2000-gebieden juridisch vastgelegd. Centraal in de Aanwijzingsbesluiten staan de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties van in het wild levende plant- en diersoorten, waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

² Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van Wet natuurbescherming genoemde projecten (van nationaal belang).

De instandhoudingsdoelstellingen ofwel Natura 2000-doelen, geven een concretisering van de hoofddoelstelling van het Natura 2000-netwerk voor Nederland. Instandhoudingsdoelstellingen zijn gericht op het in gunstige staat van instandhouding brengen of houden van habitattypen en soorten. In de Natura 2000-beheerplannen wordt aangegeven hoe de beheerders deze doelen willen realiseren.

Het aanwijzingsbesluit definieert naast de instandhoudingsdoelstellingen de precieze omvang en begrenzing van het aangewezen gebied. Provincies en Rijksoverheid zijn verantwoordelijk voor de realisatie van maatregelen om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Aanwijzingsbesluiten hebben een onbepaalde looptijd en worden vastgesteld door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit).

Niet enkel activiteiten binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de waarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt 'externe werking' genoemd. Externe werking treedt op wanneer er, ongeacht de locatie, een effectgebied ontstaat als gevolg van het optreden van ruimtelijke overlap tussen een invloedgebied van een instandhoudingsdoelstelling en een invloedgebied van een activiteit die plaatsvindt buiten een Natura 2000-gebied en waarvoor de instandhoudingsdoelstelling gevoelig is. Voor de vergunningverlening betekent dat ook voor activiteiten buiten het gebied getoetst moeten worden in het kader van de Wnb.

Natuurnetwerk Nederland

Met het oog op artikel 1.12, lid 1 van de Wnb draagt de provincie Gelderland zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, het NNN (in Gelderland het Gelders Natuurnetwerk, GNN, genoemd). Het GNN bestaat uit alle bestaande bos- en natuurbestemmingen binnen de voormalige EHS. Om de samenhang van de bestaande natuur in het GNN te beschermen heeft de provincie de Groene Ontwikkelingszone (GO) aangewezen. De GO is een zone die bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met het GNN en daar functioneel mee samenhangen en waarin wordt ingezet op versterking van die samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden.

GNN

Bestemmingswijzigingen binnen het GNN zijn in principe niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn buiten het GNN. Deze formulering is zo gekozen omdat een nieuwvestiging altijd gepaard gaat met oppervlakteverlies, hetgeen altijd een significant negatief effect op de kernkwaliteiten met zich brengt. Daarom wordt alleen een uitzondering gemaakt voor ingrepen die van groot openbaar belang zijn. Is dat het geval dan kan een ingreep slechts doorgaan indien schade zoveel mogelijk wordt voorkomen en de resterende nadelige effecten volledig worden gecompenseerd. Bij deze categorie ingrepen mag de compensatie ook op afstand van de ingreep plaatsvinden.

In alle gevallen waarin een significante aantasting niet bij voorbaat kan worden uitgesloten, zal de initiatiefnemer van een grootschalige ontwikkeling of een combinatie van ontwikkelingen binnen het GNN, de effecten van deze ontwikkelingen op de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het GNN moeten onderzoeken. De kernkwaliteiten die gelden binnen het GNN zijn neergelegd in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO, en de omgevingsverordening. Hierbij gaat het niet alleen om de aanwezige natuurwaarden, maar ook om de nagestreefde natuurwaarden en de bijbehorende milieucondities. Een ontwikkeling kan een significante aantasting van de kernkwaliteiten tot gevolg hebben, indien deze leidt tot:

- een vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur. Onder landschapselementen verstaan wij onder andere heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen;
- een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden in delen van het GNN;

- een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing is vereist en als zodanig worden genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet;
- een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid);
- een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden;
- een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming;
- een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten;
- een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting;
- Een toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zoveel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moet worden beperkt.

Bij de beoordeling van de effecten op kernkwaliteiten in het GNN is het steeds van belang dat oppervlakte en ecologische samenhang niet worden aangetast dan wel substantieel worden versterkt. Daar waar het geluidbelasting, licht en verstoring van rust betreft, kan het voorkomen dat bij uitbreiding van een functie een beperkte toename niet te vermijden is. Alhoewel uitgangspunt is dat die beperkte aantasting zo veel mogelijk wordt voorkomen kan - in gevallen waarin dit niet mogelijk blijkt - door een toename in oppervlakte natuur en verbetering van de ecologische samenhang, toch een positief saldo worden bereikt.

Indien is aangetoond dat geen reële alternatieven bestaan voor een ontwikkeling binnen het GNN, dient vervolgens te worden onderzocht of deze significante gevolgen kunnen worden voorkomen (gemitigeerd). Hierbij kan onder andere worden gedacht aan maatregelen met betrekking tot de inpassing van de ontwikkeling in de omgeving. Indien mitigatie niet of onvoldoende mogelijk is, wordt toegekomen aan compensatie. Hierbij gaat het om de realisatie van een nieuw areaal natuur. Compensatie dient te worden gerealiseerd in of nabij de GO en vindt bij voorkeur in de nabijheid van de ingreep plaats, mits zodoende een duurzame situatie ontstaat.

GO

De GO heeft een dubbeldoelstelling: er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. De kernkwaliteiten van de GO bestaan uit de aanwezige ecologische waarden, de ecologische samenhang met inliggende en aangrenzende natuur van het GNN, de geomorfologische processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, de mate van stilte, donkerte en openheid en de landschappelijke waarden. De bestaande en te ontwikkelen kwaliteiten zijn beschreven in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO, en in de omgevingsverordening.

Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging enerzijds en uitbreiding van bestaande bestemmingen anderzijds. Vervolgens wordt een onderscheid gemaakt naar de schaal van de ingreep en daarmee naar het effect ervan op de kernkwaliteiten.

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzij:

- geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
- de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen (tot 30 procent) mogelijk worden gemaakt, mits:

- de betreffende activiteit landschappelijk wordt ingepast;
- de kernkwaliteiten per saldo niet worden aangetast.

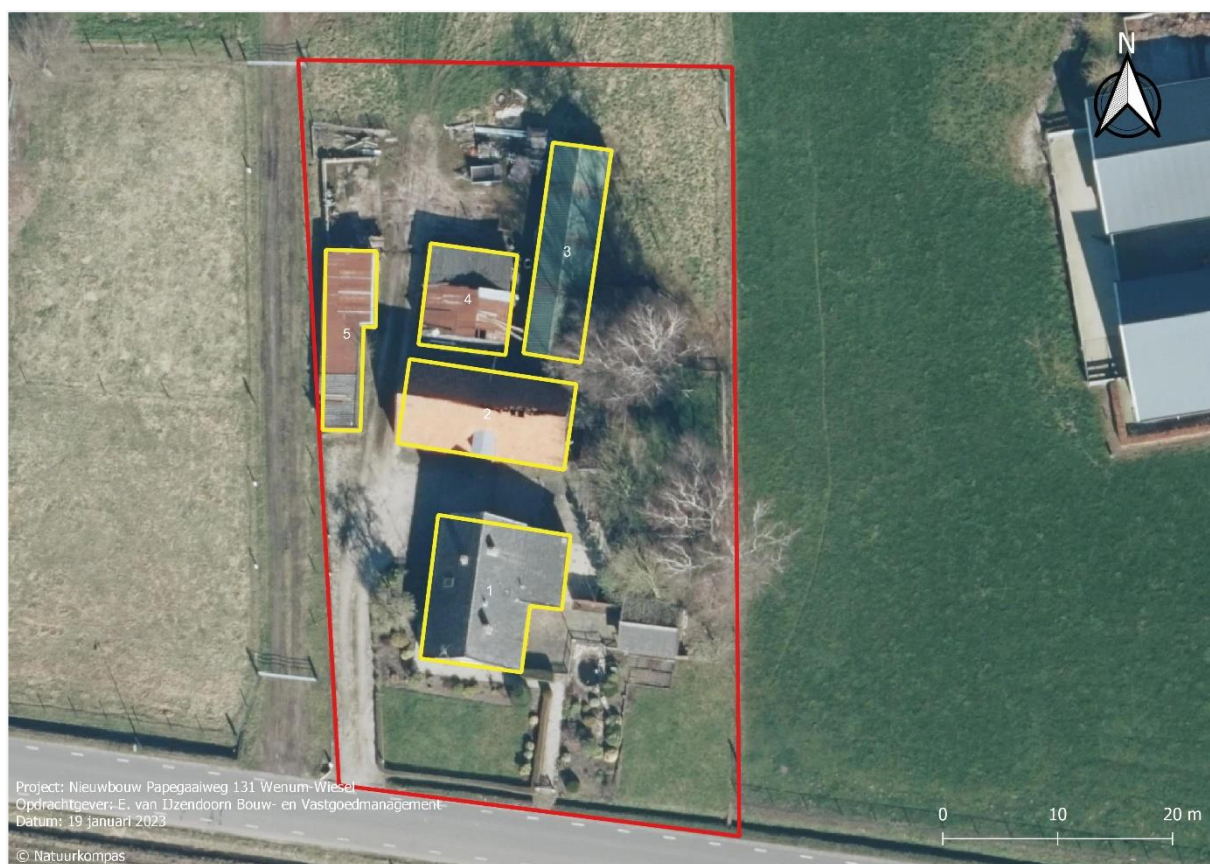
Bij de beoordeling van de effecten op kernkwaliteiten in de GO is het steeds van belang dat oppervlakte en ecologische samenhang niet worden aangetast dan wel substantieel worden versterkt. Daar waar het geluidbelasting, licht en verstoring van rust betreft, kan het voorkomen dat bij uitbreiding van een functie een beperkte toename niet te vermijden is. Alhoewel uitgangspunt is dat die beperkte aantasting zo veel mogelijk wordt voorkomen kan - in gevallen waarin dit niet mogelijk blijkt - door een toename in oppervlakte natuur en verbetering van de ecologische samenhang, toch een positief saldo worden bereikt.

3 Plangebied en werkzaamheden

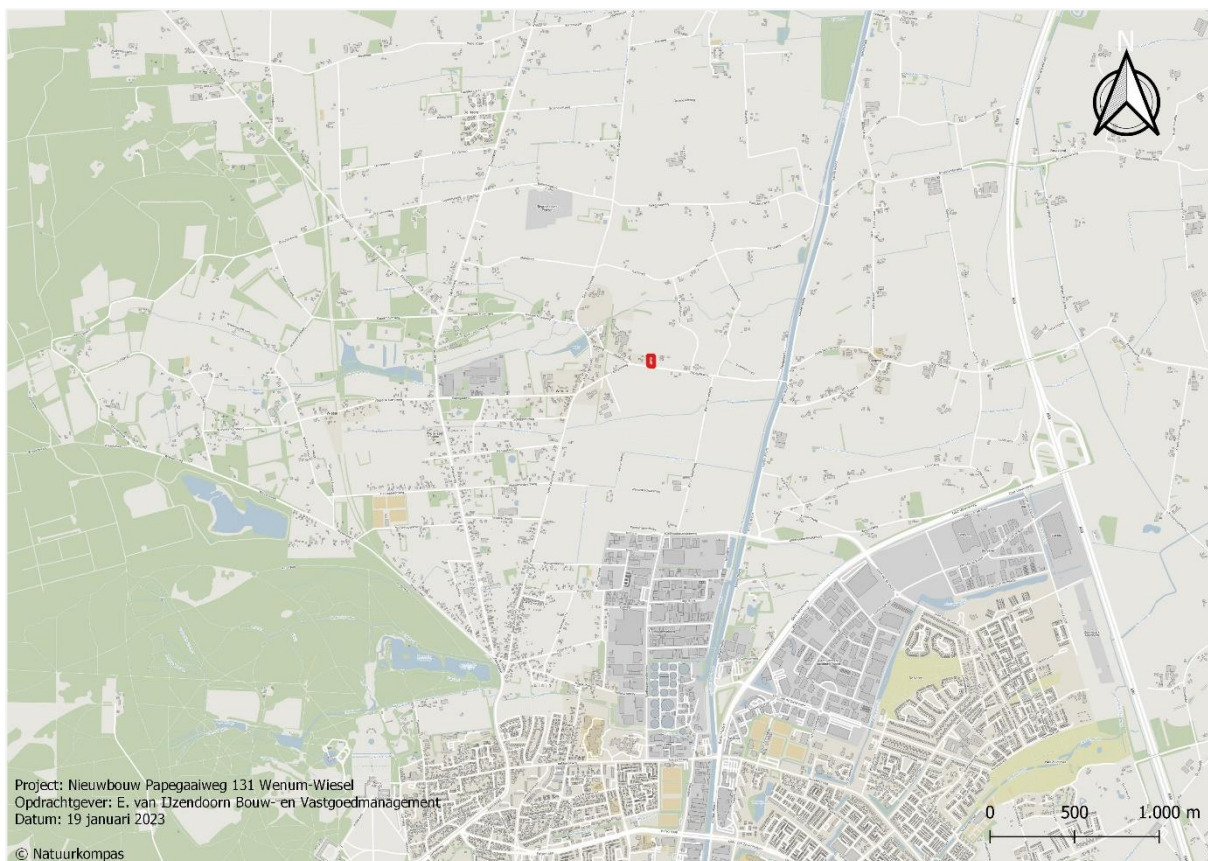
3.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen aan de Papegaaiweg te Wenum-Wiesel, gemeente Apeldoorn, in de provincie Gelderland. Het plangebied is gelegen in landelijk gebied, aan de noordkant van Apeldoorn. De directe omgeving van Wenum-Wiesel wordt gekenmerkt door open agrarisch gebied in het noorden en oosten, met verder naar het oosten het Apeldoorns Kanaal de A50, de bebouwde kom van Apeldoorn in het zuiden en de bos- en heidegebieden in het westen (onderdeel van de Veluwe), zie ook afbeelding 3.1.

Het plangebied bestaat uit een erf met een woonhuis en vier opstallen. Op het erf zijn diverse bomen aanwezig. Het plangebied grenst in het noorden, oosten en westen aan agrarisch grasland. In het zuiden grenst het aan de Papegaaiweg, met aan de overzijde agrarische percelen (zie ook afbeelding 3.1).

Afbeelding 3.1: Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) met de te onderscheiden bijgebouwen (geel omlijnd en genummerd). Bron: PDOK services, 2023. Bewerking: Natuurkompas, 2023.

Afbeelding 3.2: Topografische kaart met ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: PDOK services, 2023. Bewerking: Natuurkompas, 2023.

In de huidige situatie is het plangebied grotendeels bebouwd. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een woonhuis met enkele bijgebouwen, een oprit en een tuin met enkele berken (*Betula spec.*) en andere bomen. In onderstaande afbeeldingen (afbeelding 3.3) wordt een korte impressie van het plangebied gegeven ten tijde van het veldbezoek.

Afbeelding 3.3: Impressie van het plangebied. Van linksboven naar rechtsonder: De woning (nr. 1), een voormalige veestal (nr. 2), een berging (nr. 4), een voormalige schapenstal (nr. 3), een groep met enkele berken en de garage (nr. 5). Foto's: Natuurkompas, 2023.

3.2 Geplande werkzaamheden

De voorgenoemde werkzaamheden bestaan uit de sloop van de aanwezige woning en opstallen. Op de vrijgekomen locatie wordt een nieuw woonhuis met dependance en bijgebouw gerealiseerd. Mogelijk worden de bomen ook gekapt. In bijlage 1 is een schets van de toekomstige inrichting opgenomen. De

4 Werkwijze

4.1 Soortbescherming

De flora- en faunaquickscan is gebaseerd op een habitatschatting. Met behulp van atlasgegevens van onder andere de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), De Amfibieën en Reptielen van Nederland (Creemers *et al.*, 2009), Atlas van de Nederlandse Vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en verschillende websites met verspreidingsgegevens en overige informatie (www.ndff.nl, www.ravon.nl, www.zoogdiervereniging.nl en www.verspreidingsatlas.nl) is op voorhand ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Op 19 januari 2023 heeft Natuurkompas het plangebied en de directe omgeving bezocht voor een flora- en faunaquickscan. Ten tijde van het veldbezoek was het helder, droog en lag de temperatuur rond de 3°C. met een windkracht van 0 tot 1 Bft. Doel van de quickscan is om een indruk te krijgen van de aanwezige habitats en deze te beoordelen op hun geschiktheid voor beschermde dier- en plantensoorten. Ook is er gekeken naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde planten en dieren. Met betrekking tot zoogdieren is speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, hollen, prooiresten en potentieel geschikte verblijfplaatsen.

Vanwege het eenmalige karakter geeft het veldbezoek slechts een globaal beeld van de aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Het veldbezoek heeft daarmee nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Zowel het tijdstip (buiten het actieve dagdeel van diverse diergroepen als vleermuizen en uilen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

4.2 Gebiedsbescherming

De Wnb biedt de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken respectievelijk instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden. Het kunnen zowel activiteiten binnen als buiten het betreffende Natura 2000-gebied betreffen. De Wnb kent een zogenaamde externe werking, waardoor ook moet worden nagegaan of activiteiten buiten het Natura 2000-gebied negatieve effecten kunnen hebben op de voor dat gebied vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen.

Wanneer er geïntensiveerd gebruik of andere relevante wijzigingen plaatsvinden, is het nodig om te toetsen of de voorgenomen werkzaamheden niet leiden tot aantasting van de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. In dit kader wordt onderzocht of de ontwikkeling een schadelijke handeling betreft en of (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Dit wordt een voortoets genoemd. In voorliggend rapport is geen volledige voortoets uitgevoerd. Wel is onderzocht of het noodzakelijk is om een voortoets op te stellen.

5 Resultaten en effectbeoordeling

In het kader van de Wnb moet er getoetst worden of er bij een ruimtelijke ingreep mogelijk negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten plaatsvinden. De voorgenomen plannen zouden kunnen leiden tot biotoopverlies of verstoring. In dit hoofdstuk wordt besproken welke beschermde soorten (mogelijk) voorkomen in het plangebied en welke effecten zij ondervinden van de voorgenomen ingreep.

5.1 Vaatplanten en mossen

Uit de verspreidingsgegevens zijn waarnemingen bekend van de kartuizer anjer (*Dianthus carthusianorum*), het rood peperboompje (*Daphne mezereum*) en geel schorpioenmos (*Hamatocaulis vernicosus*). Tijdens het veldbezoek zijn enkel algemene plantensoorten waargenomen als grote brandnetel (*Urtica dioica*), smalle weegbree (*Plantago lanceolata*), madelief (*Bella perennis*) en rode klaver (*Trifolium pratense*). Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Beschermde plantensoorten zijn over het algemeen kritisch qua biotoop en komen overwegend voor in arme tot matig voedselrijke milieus. Het plangebied is volledig in cultuur gebracht en heeft een voedselrijk karakter. De kruidige vegetatie is kenmerkend voor een verstoord en voedselrijk milieu. Geschikt biotoop voor beschermde plantensoorten ontbreekt.

Kartuizer anjer

De kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond (al of niet lemig zand en mergel) en ook op stenige plaatsen. De soort groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bosschages langs bermen en dijken en op leisteenhellingen en zandsteenrotsen (www.verspreidingsatlas.nl).

Het terrein heeft een uitgesproken voedselrijk karakter, waardoor het ontbreekt aan geschikte standplaatscondities voor de kartuizer anjer. De aanwezigheid van de kartuizer anjer is dan ook uit te sluiten.

Rood peperboompje

Het rood peperboompje wordt aangetroffen in oude beukenbossen op kalkrijke bodem. De soort staat op half tot matig beschaduwde voedselrijke, humeuze, kalkrijke grond. De soort komt oorspronkelijk voor in Zuid-Limburg, de Achterhoek en Twente. Doordat de soort een populaire tuinplant is, wordt het rood peperboompje tegenwoordig ook op meerdere plaatsen verwilderd aangetroffen (www.verspreidingsatlas.nl).

De soort is niet aangetroffen binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn ook geen oude beukenbossen of kalkrijke bodems aanwezig. Tevens ontbreekt het aan half tot matig beschaduwde standplaatsen. De aanwezigheid van het rood peperboompje wordt dan ook uitgesloten.

Geel schorpioenmos

Geel schorpioenmos is een mossensoort van kalkarme en ijzerrijke moerassen. De soort is in het verleden onder meer aangetroffen in blauwgraslanden in beekdalen met veel kwel. Als gevolg van verdroging zijn veel standplaatsen van deze soort verloren gegaan (www.verspreidingsatlas.nl).

Binnen het plangebied zijn kalkarme en ijzerrijke moerassen afwezig. Ook bevindt het plangebied zich op een locatie waarin geen sprake is van kwel. Gezien de heersende omstandigheden is er geen sprake van geschikte standplaatscondities voor geel schorpioenmos. De aanwezigheid van deze soort wordt dan ook uitgesloten.

Effectbeoordeling

Doordat er geen streng beschermde plantensoorten voorkomen binnen het plangebied zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens de verspreidingsgegevens van onder meer de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), www.ndff.nl en www.verspreidingsatlas.nl komen er in de omgeving van het plangebied algemeen voorkomende soorten voor als de mol (*Talpa europaea*), ree (*Capreolus capreolus*), haas (*Lepus europaeus*) en konijn (*Oryctolagus cuniculus*). Daarnaast zijn er ook waarnemingen bekend van de strikt beschermde bever (*Castor fiber*), bunzing (*Mustela putorius*), das (*Meles meles*), edelhert (*Cervus elaphus*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), steenmarter (*Martes foina*) en wolf (*Canis lupus*).

Alle hierboven genoemde soorten vallen onder art. 3.10 van de Wnb, uitgezonderd de bever en wolf welke onder art. 3.5 vallen. Voor algemeen voorkomende soorten als de mol, ree, haas en konijn geldt binnen de provincie Gelderland een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de overige genoemde soorten is geen vrijstelling afgegeven. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) strikt beschermde zoogdieren aangetroffen.

Verspreiding

Het plangebied is deels verhard en bebouwd. De niet-verharde delen zijn overwegend ingericht als tuin. Dekking is aanwezig in de vorm van enkele ruigtes, coniferen en andere struiken in de tuin. Daardoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende soorten zoals huismuis (*Mus musculus*) en bruine rat (*Rattus norvegicus*) niet uitgesloten. Gezien het ontbreken van watergangen, uiterwaarden en bossen is de aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) de bever, het edelhert en de wolf op voorhand uit te sluiten.

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen. De soort heeft echter een voorkeur voor kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt de bunzing ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor: daar kunnen ze tussen stobalen en op hooizolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen.

Als verblijfplaats kan een bunzing gebruik maken van oude hopen van konijn, mol, vos en das. Verblijfplaatsen worden echter ook aangetroffen onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. In de winter worden schuilplaatsen gemaakt op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. Soms graaft de bunzing ook zelf een hol (www.zoogdiervereniging.nl).

Binnen het plangebied ontbreekt het aan hopen en boomholtes welke zouden kunnen fungeren als verblijfplaats voor de bunzing. In de voormalige schapenstal (nr. 3 in afbeelding 3.1) zijn echter wel enkele hooibalen aanwezig. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de bunzing is daardoor niet uitgesloten.

Das

Dassen maken hun grote en opvallende hopen vaak op droge en zandige plaatsen. Ze maken daarnaast gebruik van vaste looproutes die worden gemarkeerd met uitwerpselen (www.zoogdiervereniging.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (wissels, burchten, snuitputjes, mestputjes) aangetroffen van dassen. Gezien het karakter van het plangebied (verhard, bebouwd of in cultuur gebracht) zijn vaste rust- of voortplantingsplaatsen van de soort uit te sluiten. Er zijn ook geen sporen van de das aangetroffen. De aanwezigheid van de das in het plangebied is daardoor uit te sluiten.

Eekhoorn

De eekhoorn komt voornamelijk voor in opgaand naaldbos en oud en gemengd bos met veel naaldbos. Hier foerageert de soort op eikels en dennenkegels (www.zoogdiervereniging.nl). Binnen het plangebied zijn geen voedselbomen voor de eekhoorn aanwezig. Het plangebied maakt dan ook geen onderdeel uit van het foerageergebied van de eekhoorn. De aanwezige bomen zijn daarnaast nauwkeurig geïnspecteerd op aanwezigheid van nesten van de eekhoorn. Deze zijn niet aangetroffen waardoor ook de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de eekhoorn in het plangebied uit te sluiten.

Steenmarter

De steenmarter is een soort die voorkomt in en nabij grote steden, dorpen en boerenerven en lijkt zich aan de menselijke bebouwing te hebben aangepast. Van steenmarters is bekend dat ze rust- en verblijfplaatsen creëren in kruipruimtes en loze ruimtes tussen plafonds, muren en zolders in huizen en andere gebouwen (www.zoogdiervereniging.nl). Binnen het plangebied zijn meerdere toegankelijke schuren aanwezig. Deze zijn nauwkeurig geïnspecteerd sporen van de steenmarter (uitwerpselen, latrines, prooi-resten of andere sporen). Deze zijn echter niet aangetroffen. Hierdoor is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de steenmarter in het plangebied uitgesloten.

Effectbeoordeling

Mogelijk komt de bunzing voor in het plangebied. Met name de hooibalen in de voormalige schapenschuur kunnen fungeren als verblijfplaats voor de bunzing. Met de voorgenomen werkzaamheden wordt de schuur gesloopt, waardoor ook de potentiële verblijfplaats van de bunzing verloren kan gaan. Indien er met de werkzaamheden ook geen rekening gehouden wordt met de bunzing, kunnen dieren worden gedood. Dit is een overtreding van artikel 3.10, lid 1a en 1b.

5.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Limpens *et al.*, 1997 en www.ndff.nl) komen in de omgeving van het plangebied soorten voor als gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*). Alle vleermuissoorten vallen onder art. 3.5 van de Wnb en zijn daarmee strikt beschermd. Er is geen vrijstelling mogelijk.

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouw-bewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouwen als bomen bewonen. Er wordt onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen. Er zijn bijvoorbeeld kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven.

Boombewonende vleermuizen

Binnen het plangebied zijn diverse bomen aanwezig. Deze bomen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op aanwezigheid van loszittende stukken bast en holten. Deze zijn echter niet waargenomen. Omdat het veldbezoek plaatsvond op een moment dat er geen blad aan de bomen zat, kan worden uitgesloten dat holten zijn gemist. Om deze reden is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten.

Gebouw-bewonende vleermuizen

Gebouw-bewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en achter luiken (BIJ12, 2017; Dietz *et al.*, 2011). In het plangebied zijn meerdere gebouwen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen in het plangebied niet op voorhand is uit te sluiten. Hieronder worden de te slopen gebouwen individueel behandeld.

Woning (nr. 1.)

De woning is opgetrokken uit baksteen. Een spouwmuur lijkt te ontbreken, er zijn geen open stootvoegen aanwezig. De woning is voorzien van een zadeldak, bedekt met vlakke muldenpannen. De dakranden zijn voorzien van windveren met een waterbord. Op diverse plaatsen is het waterbord weggerot, waardoor aan de zijkanten openingen aanwezig zijn om onder het pannendak te komen. Het pannendak zelf eindigt in een goot, waardoor er aan de onderzijden geen ruimte aanwezig is voor vleermuizen om in te vliegen. Aan de kopse zijden is de overgang van gevel naar dakoverstek voorzien van daklijsten. Deze lijsten vertonen met name in de nok relatief grote kieren, breed genoeg voor vleermuizen om in weg te kunnen kruipen. Om deze reden is de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (met name gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) niet op voorhand uit te sluiten. Het betreft mogelijk kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen. De aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen kan worden uitgesloten gezien het feit dat het hier een vrijstaande woning betreft. Dergelijke panden hebben onvoldoende thermisch bufferend vermogen om te kunnen fungeren als massawinterverblijfplaats.

Veestal (nr. 2)

De voormalige veestal is opgetrokken uit baksteen en voorzien van zadeldak bedekt met vlakke mulden dakpannen. Een spouwmuur ontbreekt, evenals dakbeschot. Het dak is voorzien van windveren en waterborden. Goten ontbreken. De schuur verkeert in slechte staat. Een deel van de pannen ontbreken, waardoor wind en weer vrij spel hebben. De schuur is deels voorzien van een zolder, welke in het verleden mogelijk fungeerde als hooizolder. Door het ontbreken van een spouw en dakbeschot is de veestal voor een groot aantal vleermuizen ongeschikt. Het pand kan echter wel fungeren als verblijfplaats voor vrijhangende soorten als de gewone grootoorvleermuis. Deze kan weggkruipen tussen de gebinten van de dakconstructie. De vloer is geïnspecteerd op sporen (afgebeten vlindervleugels, uitwerpselen) van (vrijhangende) vleermuissoorten. Deze zijn niet aangetroffen. Doordat de voormalige hooizolder niet is geïnspecteerd (vanwege de slechte staat van het geheel) kan echter niet worden uitgesloten dat sporen zijn gemist. Om deze reden is de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten.

Schapenschuur (nr. 3)

De voormalige schapenschuur bevat een betonnen borstwering van ca. 50 cm hoog. Boven op de borstwering zijn enkelvoudige houten potdekselwanden geplaatst. Het dak bestaat uit metalen en kunststof golfplaten. Dakisolatie of dakbeschot ontbreken. Zowel de muren als het dak bieden geen geschikte weggkruipmogelijkheden voor vleermuizen. Zowel het dak als de vloer zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van sporen (afgebeten vlindervleugels, uitwerpselen) van vrijhangende vleermuissoorten. Deze zijn niet aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is uitgesloten.

Berging (nr. 4)

De berging is opgetrokken uit houten planken en bevat een metalen golfplaten dak. De berging verkeert in zeer slechte staat en bevat geen gesloten achterwand en een deels open dak. De dakplaten zijn deels doorgerot waardoor het geheel niet waterdicht is. Het geheel is zeer tochtig en biedt om deze reden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. De aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten wordt dan ook uitgesloten.

Garage (nr. 5)

De garage is opgetrokken uit hout en bevat een deels kunststof en deels metalen golfplaten dak. Op verschillende plaatsen is een binnenwandje aanwezig en een deel van het dak is aan de binnenzijde voorzien van isolatieplaten. De dakranden zijn voorzien van een windveer met waterbord en daklijsten. De daklijsten kieren op sommige punten waardoor er mogelijk toegang tot de ruimte tussen de golfplaten en de dakisolatie aanwezig is. Gezien de beperkte hoogte van de schuur (max. 2,5 meter) is de schuur marginaal geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Om deze reden is de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten.

Vaste vliegroutes

Vleermuizen staan erom bekend dat ze vaak jarenlang gebruik maken van vaste vliegroutes tussen de verblijfplaats en het foerageergebied. Hierbij volgen ze bestaande lijnvormige elementen in het landschap, zoals bomenrijen en watergangen. Het behoud van dergelijke lijnvormige elementen is cruciaal voor de instandhouding van het leefgebied van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn geen lijnvormige elementen aanwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van vaste vliegroutes op voorhand uitgesloten.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Wanneer dergelijk foerageergebied verloren gaat, verdwijnt de voedselvoorziening van deze vleermuizen waardoor ze hun verblijfplaats mogelijk moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd onder de Wnb.

Het plangebied vormt mogelijk foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten. Het is echter niet te verwachten dat het plangebied essentieel foerageergebied vormt voor een populatie vleermuizen. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig van vergelijkbare of betere kwaliteit (in de vorm van het terrein van de Wenumse Watermolen en de tuinen van de nabijgelegen woningen). Het is daarom uitgesloten dat het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt.

Effectbeoordeling

Mogelijk fungeren de woning, de voormalige veestal en de garage als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en/of gewone grootoorvleermuis. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van deze soorten zijn daardoor niet op voorhand uitgesloten. Met de sloop van de gebouwen kunnen daarmee verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verloren gaan. Ook kunnen vleermuizen worden verstoord en gedood indien er met de werkzaamheden geen rekening wordt gehouden met deze soortgroep. Dit is een overtreding van art. 3.5, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. Voor de boombewonende soorten geldt dat er geen sprake is van aantasting of vernietiging van potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen.

5.4 Vogels

Alle vogelsoorten zijn tijdens het broedseizoen beschermd. De bescherming geldt vooral voor de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Er wordt in de Wnb echter geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen.

Broedseizoen

Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. De periode januari tot begin oktober kan theoretisch door broedvogels nog gebruikt worden als een broedperiode. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit houdt in dat hun nesten het hele jaar door beschermd zijn. Binnen deze categorie worden vijf subcategorieën onderscheiden:

1. Nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de steenuil (*Athene noctua*).

2. Nesten van koloniebroeders die elk jaar terugkeren om op dezelfde plaats te broeden. Deze soorten zijn zeer honkvast of zijn afhankelijk van bebouwing of specifieke biotopen. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de huismus (*Passer domesticus*).
3. Nesten van solitaire vogels die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en afhankelijk zijn van bebouwing of honkvast zijn. Een voorbeeld van een soort die een dergelijk nest heeft is de ooievaar (*Ciconia ciconia*).
4. Vogelsoorten die elk jaar gebruik maken van hetzelfde nest en zelf nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen. Een voorbeeld van een dergelijke soort is de buizerd (*Buteo buteo*).
5. Nesten van vogels, die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving ervan, maar dan wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, maar vragen wel extra onderzoek, omdat ze jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Voorbeelden van soorten zijn de spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en boerenzwaluw (*Hirundo rustica*).

Tijdens het veldbezoek zijn de houtduif (*Columba palumbus*), koolmees (*Parus major*), merel (*Turdus merula*) en buizerd waargenomen. Nesten van laatstgenoemde zijn jaarrond beschermd. Naar alle waarschijnlijkheid broedt de buizerd in één van de omringende bosjes of bomenrijen.

Algemene broedvogelsoorten

In de tuin rondom de woning zijn diverse coniferen aanwezig. Ook staan aan de oostzijde van het perceel enkele berken en andere bomen. Het is niet uit te sluiten dat hier algemene broedvogelsoorten als merel en houtduif tot broeden komen.

Jaarrond beschermde soorten

Gezien de aanwezigheid van meerdere gebouwen binnen het plangebied is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten niet op voorhand uit te sluiten. Zoals aangegeven is de buizerd waargenomen tijdens het veldbezoek. De bomen binnen het plangebied zijn nauwkeurig geïnspecteerd op aanwezigheid van horsten (nesten van roofvogels), deze zijn echter niet waargenomen. Gezien het feit dat er ten tijde van het veldbezoek geen blad aan de bomen zat, kan worden uitgesloten dat horsten zijn gemist.

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen gierzwaluwen of (sporen van) steenuilen waargenomen. De woning van het dak is ook niet toegankelijk voor de huismus. De vlakke muldenpannen liggen op pannelatten en door de specifieke vorm van deze pan is er onvoldoende ruimte tussen dakpan en panlat voor een huismus om tussendoor te kunnen kruipen. De overige bebouwing bevat geen dakbeschot waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus op voorhand zijn uit te sluiten. Gezien de aanwezigheid van windveren en waterborden is ook de aanwezigheid van de gierzwaluw op voorhand uit te sluiten. Het ontbreekt voor deze soort aan een vrije aanvliegroute. Vanwege het ontbreken van braakballen, veren en krijtstrepen wordt ook de aanwezigheid van de steenuil in één van de bijgebouwen uitgesloten. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is daardoor uitgesloten.

Effectbeoordeling

Algemene broedvogels

Het is niet op voorhand uit te sluiten dat algemene broedvogels als merel en houtduif tot broeden komen in het groen direct rondom het plangebied. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen kan dit leiden tot het verstoren en vernietigen van nesten en vogels en het doden van (jonge) vogels. Dit is een mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. Omdat het hier om algemene broedvogelsoorten gaat, is artikel 3.1, lid 5, van toepassing welke stelt dat lid 4 “niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort”. Hierdoor is er enkel sprake van mogelijke overtreding van art. 3.1, lid 1 en 2. Hiervoor kan in principe geen ontheffing worden verkregen.

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig binnen het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden leiden daarmee niet tot negatieve effecten op vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest.

5.5 Reptielen en amfibieën

Uit de openbaar beschikbare verspreidingsgegevens (www.ravon.nl en www.ndff.nl) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de hazelworm (*Anguis fragilis*), ringslang (*Natrix helvetica*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*) zijn waargenomen. Door het ontbreken van dieper open water, dekking in de vorm van struwelen en het hoogstedelijke karakter van het plangebied is het voorkomen van de meeste beschermde reptielen- en amfibiesoorten op voorhand uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen of amfibieën waargenomen. Mogelijk komen wel enkele algemene amfibiesoorten als de gewone pad (*Bufo bufo*) en bruine kikker (*Rana temporaria*) voor in het plangebied.

Hazelworm

De hazelworm leeft bij voorkeur in bossen, bosranden, houtwallen en heidegebieden. Daarmee heeft de soort een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De meeste waarnemingen worden gedaan op bos- en heideterreinen (www.ravon.nl). Binnen het plangebied is dichte vegetatie afwezig. Het plangebied is weliswaar deels verruigd, maar geschikte schuilmogelijkheden voor de hazelworm ontbreken. Bovendien ligt het plangebied vrij geïsoleerd in een agrarische omgeving, waardoor het plangebied moeilijk te koloniseren is voor de hazelworm. De naastgelegen percelen hebben een open karakter. Het ontbreekt aan voldoende dekking om het plangebied veilig te kunnen bereiken. De aanwezigheid van de hazelworm is daarmee uit te sluiten.

Ringslang

De ringslang kan voorkomen in meer verstoorde gebieden (waaronder stedelijk gebied). De soort is met name te vinden in nattere gebieden met een natuurlijke oeverzone. Als voortplantingslocatie maakt de ringslang gebruik van broeihopen (www.ravon.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen broeihopen aangetroffen. Ook zijn er geen watervoerende watergangen of nattere gebieden met een natuurlijke oeverzone aanwezig in het plangebied. Het plangebied is vrijwel volledig in cultuur gebracht, deels bebouwd en deels verhard waardoor geschikt habitat voor de ringslang ontbreekt. De aanwezigheid van de ringslang binnen het plangebied is uitgesloten.

Poelkikker

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. De soort komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water (www.ravon.nl). Binnen het plangebied is geen open water aanwezig, waardoor geschikt voortplantingshabitat ontbreekt. Ook in de directe omgeving is geen geschikt voortplantingswater aanwezig. Hierdoor is ook de aanwezigheid van overwinterende dieren uitgesloten. De aanwezigheid van de poelkikker kan daarom worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Doordat er geen streng beschermde reptielen- en amfibiesoorten voorkomen binnen het plangebied, zijn negatieve effecten op deze soortgroepen op voorhand uit te sluiten.

5.6 Overige beschermde soorten

Uit de openbaar beschikbare verspreidingsgegevens (www.ravon.nl, www.vlinderstichting.nl, www.anemoon.org, www.eis-nederland.nl en www.verspreidingsatlas.nl) blijkt dat in de omgeving van

het plangebied waarnemingen bekend zijn van overige beschermde soorten. Het betreft de beekprik (*Lampetra planeri*), grote vos (*Nymphalis polychloros*), sleedoornpage (*Thecla betulae*) en het vliegend hert (*Lucanus cervus*). Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen.

Beekprik

De beekprik komt voor in grindrijke beken en riviertjes, welke worden afgewisseld met detritusbanken en slibbodems (www.ravon.nl). Binnen het plangebied is dergelijk open water niet aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de beekprik op voorhand kan worden uitgesloten.

Grote vos

De grote vos wordt gevonden in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout. Als waardplant wordt vooral gebruik gemaakt van iep (*Ulmus spec.*) maar ook wel zoete kers (*Prunus avium*) en sommige wilgensoorten (www.verspreidingsatlas.nl).

Binnen het plangebied ontbreekt het aan bosschages of plekken met grote vrijstaande bomen. Geschikt habitat voor de grote vos ontbreekt, waardoor de aanwezigheid van deze soort wordt uitgesloten.

Sleedoornpage

De sleedoornpage komt voor in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden. De laatste jaren lijkt het leefgebied steeds meer te verschuiven naar tuinen en parken in stedelijk gebied. De soort wordt aangetroffen in struwelen langs bosranden, weg- en spoorbermen, holle wegen en akkers. Enige voorwaarde is de aanwezigheid van de waardplanten sleedoorn (*Prunus spinosa*), pruim (*Prunus domestica*) of andere Prunus-soorten. Daarnaast kan de soort vliegen in een stedelijke omgeving waar hij gebruik maakt van sleedoornstruwelen in parken en vrijstaande pruimen in tuinen. De gebruikte sleedoorns moeten geregeld verjongd worden door begrazing of door ze regelmatig te snoeien (www.verspreidingsatlas.nl).

Binnen het plangebied zijn geen sleedoorns of prunus-soorten aangetroffen. Door het ontbreken van waardplanten is het voorkomen van de sleedoornpage uitgesloten.

Vliegend hert

Het vliegend hert komt voor in, liefst vrij open, (oude) eikenbossen. Zij zetten hun eieren af in oude, rottende eikenstronken. De afzetplaatsen moeten vrij open zijn, zodat deze snel opwarmen in de zon (eis-nederland.nl). Binnen het plangebied ontbreekt het aan oude, rottende eikenstronken. De aanwezigheid van het vliegend hert is hierdoor uitgesloten.

Overige beschermde soorten

Voor overige beschermde soorten is geen geschikt biotoop aanwezig. Overige beschermde (insecten)soorten zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos *et al.*, 2007). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden. Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende boomstronken in bosgebieden (vliegend hert) of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl).

De Europese rivierkreeft komt op slechts één plek voor in Nederland, te weten landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (www.anemoon.org, www.verspreidingsatlas.nl). Beschermde vissoorten komen voor in diverse specifieke typen watergangen.

In het betreffende plangebied is geen sprake van open stromend water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Overige beschermde soorten als vissen, insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

Effectbeoordeling

Doordat er geen overige streng beschermde soorten voorkomen zijn negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op overige beschermde soorten uit te sluiten.

5.7 Samenvatting

In navolgende tabel wordt een samenvatting gegeven van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en de mogelijke effecten die zij kunnen ondervinden.

Tabel 5.1: Overzicht met de mogelijk aanwezige beschermde soorten en de negatieve effecten die zij ondervinden.

Soortgroep	Mogelijk aanwezig	Soorten	Mogelijk effect	Wnb-artikel
Vaatplanten	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Bunzing	Doden van individuen en beschadigen en vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen	3.10, lid 1a en 1b.
Vleermuizen	Ja	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis	Doden en verstoren van individuen en beschadigen of vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen	3.5, lid 1, 2 en 4
Algemene broedvogels	Ja	Diverse soorten als houtduif, tijaftaf en kievit	Doden van individuen en beschadigen of vernielen van nesten en eieren	3.1, lid 1 en 2.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reptielen en amfibieën	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Overige soorten	Nee	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

6 Mitigatie en vervolgstappen

In dit hoofdstuk worden mitigerende (verzachtende of schadebeperkende) maatregelen voorgesteld om negatieve effecten op beschermde soorten en eventueel een mogelijke overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Voor de bunzing zijn in dit geval geen mitigerende maatregelen te treffen die overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb voorkomen. Er moet een nader onderzoek naar de bunzing uitgevoerd worden. Uit dit nader onderzoek moet blijken of de soort voorkomt binnen het plangebied.

Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in dit geval geen mitigerende maatregelen te treffen die overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb voorkomen. Er moet een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd worden. Uit dit nader onderzoek moet duidelijk worden of er vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn binnen het plangebied.

Algemene broedvogels

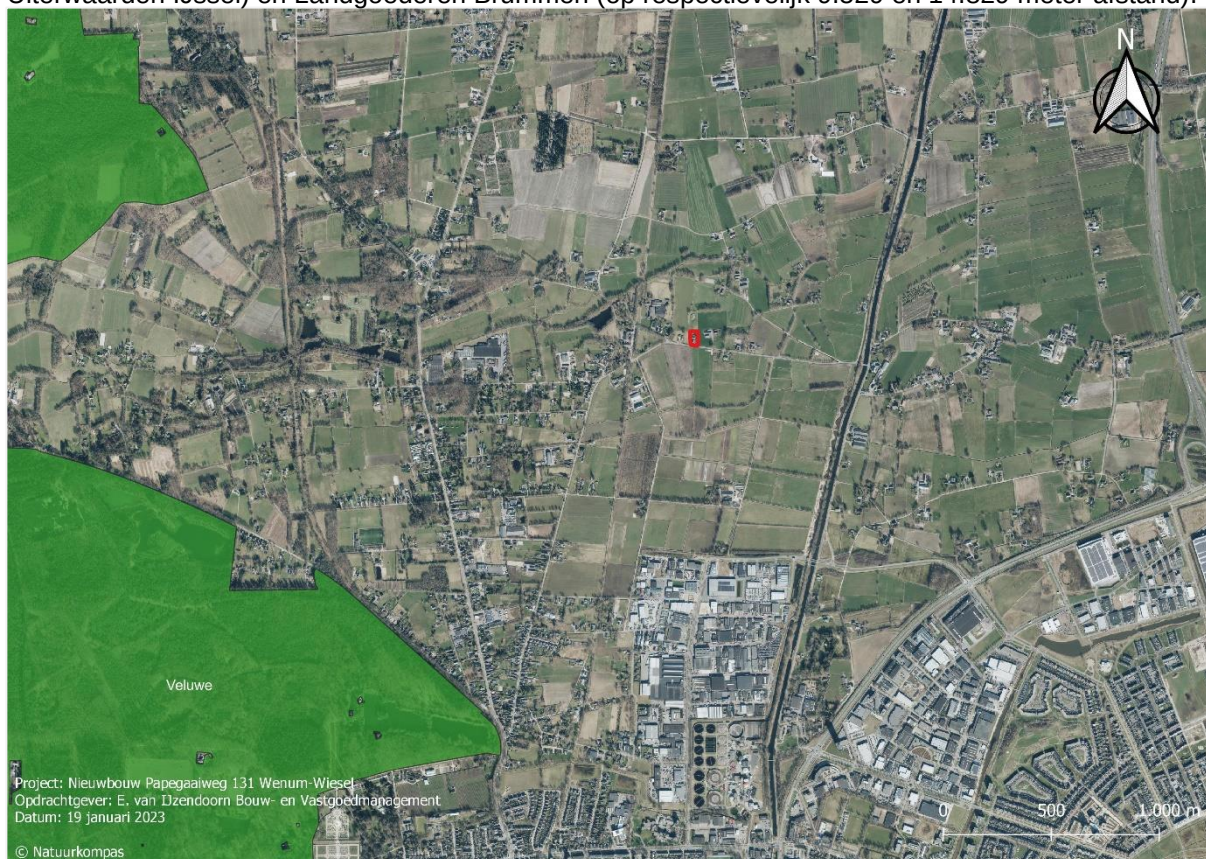
Het verstoren van broedgevallen van vogels is te voorkomen door:

- buiten het broedseizoen te werken, en/of;
- te zorgen dat buiten de verstoringafstand van de broedgevallen gewerkt wordt, en/of;
- de werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een – voor zover mogelijk – constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is dat de verstoringafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.
- Indien de werkzaamheden opgestart worden in het broedseizoen moet een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden het studiegebied controleren op de aanwezigheid van broedvogels. Daarbij geeft de ecooloog aan of eventueel aanvullende maatregelen genomen moeten worden om verstoring te voorkomen of vestiging van broedende vogels te voorkomen.

7 Gebiedsbescherming

7.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet gelegen in een gebied dat is aangewezen in het kader van Natura 2000 (zie ook onderstaande afbeelding). Wel ligt het plangebied op ca. 1.907 meter afstand van het Natura 2000-gebied Veluwe. Op grotere afstand liggen de Natura 2000-gebieden Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel) en Landgoederen Brummen (op respectievelijk 9.529 en 14.829 meter afstand).

Afbeelding 7.1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Veluwe (groen). Bron: PDOK, 2023. Bewerking: Natuurkompas, 2023.

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied wordt in onderstaande paragraaf beschreven. In de daaropvolgende paragrafen wordt nader ingegaan op de verstoringfactoren en effecten op Natura 2000-gebieden.

Beschrijving

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP.

Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied. Tegenwoordig is er in totaal nog 1400 hectare stuifzand op de Veluwe. Bij Kootwijk is één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen)

voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen.

De Veluwe is zowel een Vogel- als Habitatrichtlijngebied. Dit gebied is in juni 2014 door de staatssecretaris van het toenmalige ministerie van Economische Zaken definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. In september 2016 is een wijzigingsbesluit genomen. Samengevat is het gebied aangewezen voor 19 habitattypen, 7 habitatsoorten en 10 vogelsoorten.

7.2 Storingsfactoren

Voordat een effectbepaling van de voorgenomen ingreep kan worden uitgevoerd, is het van belang om de op voorhand te verwachten storingsfactoren in beeld te brengen. De selectie van de storingsfactoren is gebaseerd op de effectenindicator van het Ministerie van LNV. De storingsfactoren zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 7.1: Overzicht van mogelijke storingsfactoren. Bron: Ministerie van LNV

Storingsfactoren	
Oppervlakteverlies en versnippering	Verandering dynamiek substraat
Verzuring en vermesting (stikstofdepositie)	Verstoring door geluid
Verzoeting	Verstoring door licht
Verziltting	Verstoring door trilling
Verontreiniging	Verstoring door optische effecten
Verdroging	Verstoring door mechanische effecten
Vernatting	Verandering in populatiedynamiek
Verandering stroomsnelheid	Bewuste verandering soortensamenstelling
Verandering overstromingsfrequentie	

Niet alle hierboven genoemde storingsfactoren zijn van toepassing bij het realiseren van de woonunits. Vanwege de ligging buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied zijn oppervlakteverlies en versnippering bij voorbaat uitgesloten. Doordat er geen ingrepen plaatsvinden die reiken tot het grondwaterniveau of anderszins effect hebben op de waterhuishouding van de Veluwe zijn effecten door verzoeting, verziltting, verdroging, vernatting, verandering van de stroomsnelheid of overstromingsfrequentie ook op voorhand uitgesloten.

Verontreiniging is evenmin aan de orde, gezien het feit dat er geen stoffen worden geloosd. Verandering in de dynamiek van het substraat, verstoring door mechanische effecten of verandering in populatiedynamiek of soortensamenstelling zijn ook niet aan de orde. Wat resteert zijn de volgende verstoringsfactoren:

- Verzuring en vermesting
- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Verstoring door trilling
- Verstoring door optische effecten

Gezien de afstand tot de omringende Natura 2000-gebieden en tussengelegen verstorende elementen (zoals de bebouwde kom van Wenum-Wiesel en diverse wegen) met bijbehorende bestaande achtergrondverstoring en de omvang van de voorgenomen plannen zijn verstorende effecten als gevolg

van licht, geluid, trillingen en optische effecten uitgesloten. Enkel verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie kan niet worden uitgesloten.

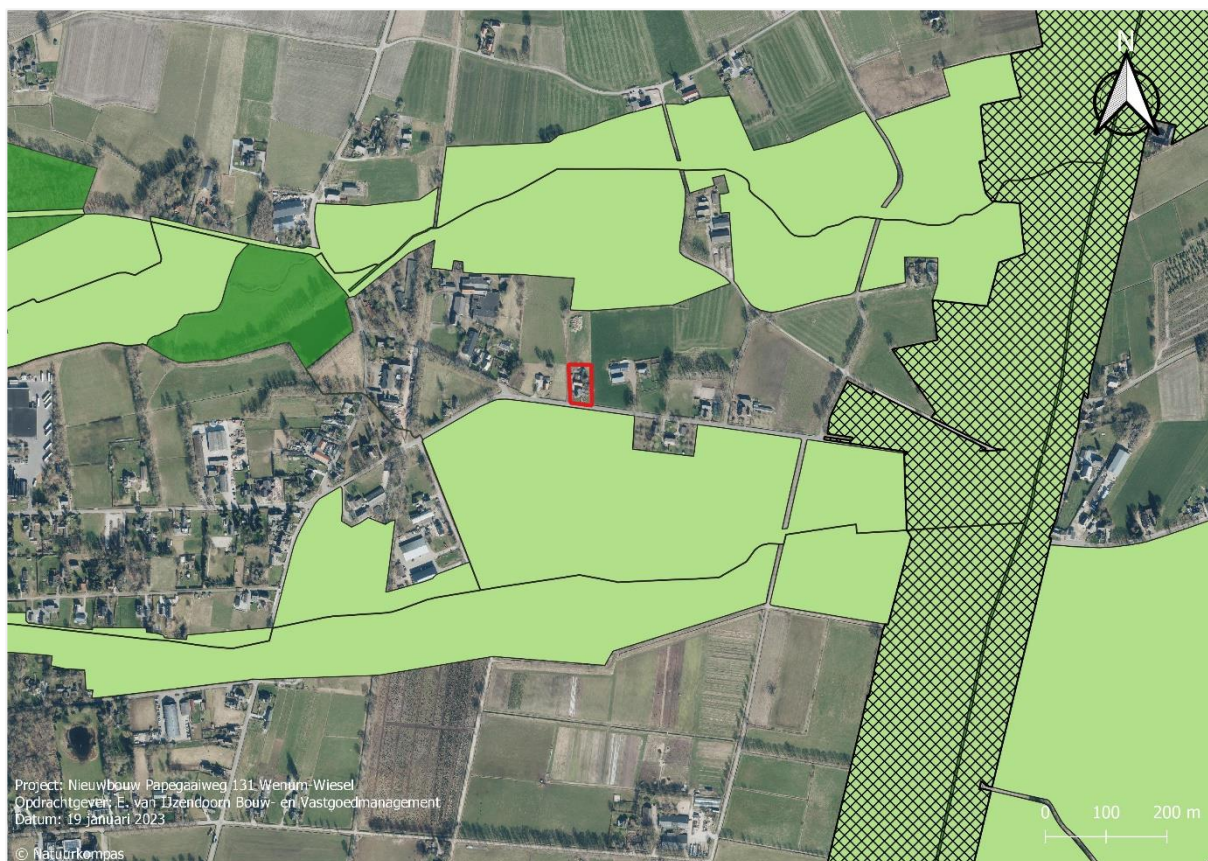
7.3 Effectbeoordeling

Voor verzuring en vermesting (stikstofdepositie) gold dat met ingang van 1 juli 2021 er sprake is van een partiële vrijstelling Natura 2000-vergunningsplicht voor de bouw- en infrasector. Op 2 november 2022 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State echter geoordeeld dat de partiële bouwvrijstelling niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht. Dat betekent dat voor de effecten van aanlegfase en sloop van projecten die nog niet vergund zijn (omgevingsvergunning en/of natuurvergunning Wnb) en mogelijk leiden tot stikstofdepositie een AERIUS-berekening aangeleverd dient te worden voor de voorgenomen plannen.

Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden wordt gemotoriseerd materieel ingezet. De inzet van deze machines leidt tot uitstoot van o.a. stikstofoxiden. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen binnen nabijgelegen Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie is dan ook niet uitgesloten. Er dient een AERIUS-berekening opgesteld te worden om de stikstofdepositie in kaart te brengen. Indien uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat er sprake is van een toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige instandhoudingsdoelstellingen dient een onderbouwing opgesteld te worden hoe negatieve effecten op deze instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden voorkomen.

7.4 Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk)

Het plangebied maakt geen deel uit van het Gelders Natuurnetwerk of de Groene Ontwikkelingszone (GO) en is niet gelegen in een ecologische verbindingszone. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk ligt op ca. 250 meter afstand van het plangebied terwijl het dichtstbijzijnde onderdeel van het GO op ca. zeven meter ligt, zie ook afbeelding 7.2. De dichtstbijzijnde ecologische ontwikkelingszone ligt op 386 meter afstand. Op een dergelijke afstand zijn negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het GNN en de GO en het functioneren van de ecologische verbindingszone uitgesloten.

Afbeelding 7.2: Indicatieve ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het GNN (donkergroen), het GO (lichtgroen) en de ecologische verbindingzones (gearceerd). Bron: PDOK, 2023. Bewerking: Natuurkompas, 2023.

8 Conclusies

In het kader van de Wnb is nagegaan of er met de voorgenomen plannen vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten worden aangetast. De voorgenomen plannen kunnen leiden tot biotoopverlies of verstoring. Plannen die ertoe leiden dat het plangebied minder geschikt is als foerageergebied voor dieren zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij er in de onmiddellijke omgeving van het plangebied geen alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig zijn. Daarnaast is nagegaan of de plannen leiden tot negatieve effecten op beschermde gebieden. Hierbij is gekeken naar zowel Natura 2000-gebieden als gebieden die onderdeel vormen van het Gelders Natuurnetwerk.

8.1 Soortbescherming

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied komt een aantal algemeen voorkomende soorten voor. Deze soorten vallen allemaal onder art. 3.10 van de Wnb. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland een vrijstelling afgegeven voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor de werkzaamheden geen ontheffing voor deze soorten nodig is.

Strikt beschermde soorten

Voor soorten van art. 3.10 van de Wnb en waarvoor geen vrijstelling is afgegeven en voor soorten van art. 3.5 of 3.1, geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing moet worden aangevraagd. Van de hieronder vallende soorten komen bunzing, vleermuizen en algemene broedvogelsoorten mogelijk voor in het plangebied.

Bunzing

Mogelijk komt de bunzing voor in het plangebied. De voormalige varkensschuur kan fungeren als verblijfplaats voor de bunzing. Met de voorgenomen werkzaamheden wordt de schuur gesloopt, waardoor ook de potentiële verblijfplaats van de bunzing verloren kan gaan. Indien er met de werkzaamheden ook geen rekening gehouden wordt met de bunzing, kunnen dieren worden gedood. Dit is een overtreding van artikel 3.10, lid 1a en 1b. Een nader onderzoek naar de bunzing moet uitwijzen of de soort daadwerkelijk voorkomt binnen het plangebied.

Vleermuizen

Voor de boombewonende soorten geldt dat de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen is uitgesloten. Mogelijk fungeren de woning, de voormalige veestal en de garage echter wel als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en/of gewone grootoorvleermuis. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van deze soorten zijn daardoor niet op voorhand uitgesloten. Met de sloop van de gebouwen kunnen daarmee verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verloren gaan. Het betreft mogelijk kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen. De aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen kan worden uitgesloten gezien het feit dat het hier een vrijstaande woning betreft. Dergelijke panden hebben onvoldoende thermisch bufferend vermogen om te kunnen fungeren als massawinterverblijfplaats. Ook kunnen vleermuizen worden verstoord en gedood indien er met de werkzaamheden geen rekening wordt gehouden met deze soortgroep. Dit is een overtreding van art. 3.5, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. Een nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen moet uitwijzen of er daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied.

Algemeen voorkomende broedvogels

Bij de start van de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen broedende vogels worden verstoord of gedood en/of nesten worden aangetast. Dit is een overtreding van art. 3.1, lid 1 en 2 van de Wnb. Hiervoor kan geen ontheffing worden aangevraagd. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of op te starten en continu door te laten lopen, worden negatieve effecten op broedvogels voorkomen. Er is dan geen sprake van een overtreding van de Wnb. Indien de werkzaamheden tijdens

het broedseizoen worden opgestart, moet een ecooloog voorafgaand aan de start het terrein nalopen op aanwezigheid van broedgevallen. Pas wanneer is vastgesteld dat er geen sprake is van een broedgeval, kunnen de werkzaamheden worden opgestart.

8.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Gezien de afstand tot de omringende Natura 2000-gebieden en tussengelegen verstorende elementen (zoals de bebouwde kom van Wenum-Wiesel en diverse wegen) met bijbehorende bestaande achtergrondverstoring en de omvang van de voorgenomen plannen zijn verstorende effecten als gevolg van licht, geluid, trillingen en optische effecten uitgesloten. Enkel verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie kan niet worden uitgesloten.

Voor verzuring en vermesting (stikstofdepositie) gold dat met ingang van 1 juli 2021 er sprake is van een partiële vrijstelling Natura 2000-vergunningsplicht voor de bouw- en infrasector. Op 2 november 2022 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State echter geoordeeld dat de partiële bouwvrijstelling niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht. Dat betekent dat voor de effecten van aanlegfase en sloop van projecten die nog niet vergund zijn (omgevingsvergunning en/of natuurvergunning Wnb) en mogelijk leiden tot stikstofdepositie een AERIUS-berekening aangeleverd dient te worden voor de voorgenomen plannen.

Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden wordt gemotoriseerd materieel ingezet. De inzet van deze machines leidt tot uitstoot van o.a. stikstofoxiden. Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen binnen nabijgelegen Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie is dan ook niet uitgesloten. Er dient een AERIUS-berekening opgesteld te worden om de stikstofdepositie in kaart te brengen. Indien uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat er sprake is van een toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige instandhoudingsdoelstellingen dient een onderbouwing opgesteld te worden hoe negatieve effecten op deze instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden voorkomen.

Gelders Natuurwerkneta en de Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied maakt geen deel uit van het Gelders Natuurnetwerk of de Groene Ontwikkelingszone (GO) en is niet gelegen in een ecologische verbindingzone. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk ligt op ca. 250 meter afstand van het plangebied terwijl het dichtstbijzijnde onderdeel van het GO op ca. zeven meter ligt. De dichtstbijzijnde ecologische ontwikkelingszone ligt op 386 meter afstand. Op een dergelijke afstand zijn negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het GNN en de GO en het functioneren van de ecologische verbindingzone uitgesloten.

8.3 Nader onderzoek

Bunzing

Er is een nader onderzoek noodzakelijk naar de bunzing. De aanwezigheid van deze soort kan niet worden uitgesloten. Aanbevolen wordt om het nader onderzoek uit te voeren conform de Handreiking kleine martens (Bouwens, 2017). Hierbij wordt geadviseerd om bij voorkeur in de meest actieve periode van de bunzing, welke loopt van maart tot en met augustus, voor minimaal zes weken cameravallen in het gebied te plaatsen. Gezien de grote oppervlakte aan bebouwing wordt geadviseerd minimaal drie cameravallen te plaatsen. De cameravallen worden geplaatst in een stalen behuizing welke middels schroeven en een kabelslot aan een boom, paal of bebouwing zijn bevestigd. Recht tegenover de lens, op enkele meters afstand, wordt een geperforeerd blikje sardientjes aan een paaltje bevestigd op ca. 30 cm vanaf maaiveld. Dit blikje fungeert als lokmiddel.

Vleermuizen

Er is een nader onderzoek noodzakelijk naar gebouwbewonende vleermuissoorten. De aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis kan niet worden uitgesloten. Aanbevolen wordt om het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen uit te voeren conform het Vleermuisprotocol 2021, zoals vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur. Het nader onderzoek naar vleermuizen bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kraamverblijfonderzoek bestaande uit twee onderzoeks rondes in de periode van 15 mei tot 15 juli, waarvan een ronde in juni en met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen;
- Zomerverblijfonderzoek bestaande uit 2 onderzoeks rondes in de periode van 15 mei tot 15 augustus met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen waarbij minimaal een onderzoeksronde moet plaatsvinden in de kraamperiode en een in de ochtend.
- Paarverblijfonderzoek bestaande uit 2 onderzoeks rondes in de periode van 15 augustus tot 1 oktober, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen waarbij minimaal een ronde moet plaatsvinden rond middernacht;

Eén ronde van het zomerverblijfonderzoek kan worden gecombineerd met een ronde voor het kraamverblijfonderzoek. Hierdoor bedraagt de totale inspanning vijf onderzoeks rondes. Door het uitvoeren van vijf veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Tijdens deze veldbezoeken wordt gebruik gemaakt van een batdetector. Dit is een apparaat waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en omgezet naar voor mensen hoorbare geluiden.

Literatuurlijst

- Bos, F., Wasscher, M. & Reinboud, W. 2007. *Veldgids libellen*, 5^e volledig herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Bouwens, S., 2017. *Handreiking kleine marsters in relatie tot soortbescherming*. Provincie Noord-Brabant, 11 oktober 2017.
- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M. 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*, uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (RAVON) 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten*.
- Dietz, C., von Helversen, O. & Nill, D. 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*, uitgeverij De Fontein|Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.
- Limpens, H., Mostert, K. & Bongers, W. 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*, uitgeverij KNNV, Utrecht.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000*. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Websites

- Website Stichting Anemoon (www.anemoon.org).
- Website Eis-Nederland (www.eis-nederland.nl).
- Website FLORON (www.verspreidingsatlas.nl).
- Website Provincie Gelderland (www.gelderland.nl).
- Website RAVON (www.ravon.nl).
- Website Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl).
- Website Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl).
- Website Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl).

Bijlage 1 Situatietekening toekomstige situatie

